

26.11.2014

Kj/32

§ 390

Kaj / Valtuutettu Terhi Mäen aloite yksinasumiseen liittyvästä köyhyysriskistä

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Terhi Mäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25
- 2 Allekirjoitettu Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Mäki ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin vuokra-asuntojen määrää on lisättävä ja vuokra-asuntojen saamiskriteereiden tulee olla läpinäkyvät ja sellaiset, etteivät ne syrji yksineläviä, joilla on oltava yhtäläiset oikeudet saada kaupungin kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Aloitteen tekijät edellyttävät lisäksi, että asunottomien ja pienipalkkaisten yksinelävien asumiskustannusten vähentämiseksi asetetaan työryhmä.

Kaupunginhallitus viittaa asuntolautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin asuntopoliittisena tavoitteena on rakentaa vuosittain omana tuotantona vähintään 750 valtion tukemaa vuokra-asuntoa. Vuonna 2013 valmistui 455 uutta asuntoa ja rakentamispäätöksiä tehtiin 333 asunnon rakentamisesta. Vaikeaan asuntomarkkinatilanteeseen pyritään vaikuttamaan lisäämällä tuotantoa, jotta kysynnän ja tarjonnan suhde tasapainottuisi.

Vuokra-asuntojen asukasvalinta perustuu arava- ja korkotukilainsäädäntöön, joiden mukaan hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot ovat asukasvalintojen perusteina.

Tavoitteina on, että vuokra-asunnon saavat sitä eniten tarvitsevat ruokakunnat, vuokratulojen asukasrakenne on monipuolinen ja asuinalue on sosiaalisesti tasapainoinen. Asukasvalinnoissa noudatetaan myös syrjinnän kieltävää yhdenvertaisuuslakia sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annettua lakia.

Yhden hengen kotitaloudet ovat 60 %:n osuudellaan kaupungin vuokra-asuntojen suurin hakijaryhmä. Toimeentulotukea saavista talouksista yhden hengen talouksia oli 77,3 %:ia (vuonna 2013). Yksinasujille tarjottavia yksiöitä tai kaksioita ei vapaudu tarpeeksi, sillä asukasvaihtuvuus on niissä vähäistä. Vuonna 2013 välitetyistä asunnoista vain 14 %:ia oli yksiöitä ja 39 %:ia kaksioita. Asukkaiksi valituista 39 %:ia oli yksin asuvia.

Kaupunginhallitus toteaa, että asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotusten mukaisesti pyritään erityisesti ehkäisemään nuorten asunnottomuutta. Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä kiinnitetään huomiota lastensuojelun asiakkaina olleiden ja todellisessa asunnottomuusuhassa olevien nuorten asunnon saamiseen. Yhteisöasuminen onkin ollut vaihtoehtona nuorten kaveriryhmille, joille on välitetty esimerkiksi hissittömien kerrostalojen ylimmissä kerroksissa sijaitsevia kolmen tai neljän huoneen asuntoja.

Kaupunginhallitus katsoo, että asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman lisäksi asunnottomuustyöryhmä on perehtynyt aloitteessa esitettyihin vuokra-asunnon saatavuuteen ja asunnottomuuteen liittyviin ongelmiin. Vuokrat ovat nousseet ansiotasoa nopeammin heikentäen erityisesti pienituloisten yksinelävien, mutta myös perheiden asemaa. Asumisen tuet eivät myöskään ole kehittyneet asumismenoja vastaavasti. Asumistukijärjestelmän uudistaminen on ollut pitkään vireillä, ja kokonaisvuokramalliin perustuvaa uutta laskentajärjestelmää on suunniteltu.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Valtuutettu Terhi Mäen aloite on jätetty 21.5.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.11.2014

Kj/32

- 1 Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25
- 2 Allekirjoitettu Mäki Terhi valtuustoaloite Kvsto 21.5.2014 asia 25

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.11.2014 § 1145

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Mäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 09.09.2014 § 313

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Terhi Mäen ym. valtuusto-aloitteeseen yksinasumiseen liittyvästä köyhyysriskistä seuraavan lausunnon:

"Helsingin kaupungin toimeentulotukea saavista talouksista oli vuonna 2013 yksinasuvia 77,3 % eli 34 583 taloutta, joista miehiä oli 20 911 ja naisia 13 672. Osuudet ovat suurimmat kuuden suurimman kaupungin ns. kuusikkovertailuissa. Yksinasuvien suurta osuutta voidaan osittain selittää Helsingin asuntojen korkeilla vuokrilla, mikä aiheuttaa tarvetta hakea toimeentulotukea.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kannatettavana, että yksinasuvien kohtuuvuokraisten vuokra-asuntojen saantia helpotettaisiin samoin kuin sitä, että saamiskriteerit olisivat sellaiset, etteivät ne syrji mitään väestöryhmää.

26.11.2014

Kj/32

Kaupunginhallitus päätti 9.6.2014 asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraporttia 2014 koskevasta täytäntöönpanosta. Täytäntöönpanoon sisältyy monia toimia asunnottomuuden vähentämiseksi sekä kohtuuhintaisten asuntojen saannin turvaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointi vaikutusten arviointi

Asunnottomuuden vähentämisen terveys- ja hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Asunnottomuus on yksi vahvimista tekijöistä henkilön syrjäytymiskehityksessä."

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Asuntolautakunta 28.08.2014 § 70

HEL 2014-006915 T 00 00 03

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan lausunnon:

Taustalla on vaikea asuntomarkkinatilanne

On ilmeistä, että yksin asuvien tilanteeseen vaikuttaa tiukka asuntomarkkinatilanne. Asuntopoliittisena haasteena onkin lisätä tuotantoa siten, että kysynnän ja tarjonnan suhdetta voitaisiin tasapainottaa.

Kaupungin vuokra-asuntoja rakennetaan lisää

Helsingin asuntopoliitikan yhtenä tavoitteena on rakentaa kaupungin omana tuotantona vuosittain vähintään 750 valtion tukemaa vuokra-asuntoa. Tähän tavoitteeseen ei ole kuitenkaan vielä päästy. Vuonna 2013 valmistui 455 uutta asuntoa ja rakentamispäätöksiä tehtiin 333 asunnon rakentamisesta.

Asukasvalinta perustuu lakiin ja asetuksiin

Valtion tukemien vuokra-asuntojen asukasvalintaa säätelee arava- ja korkotukilainsäädäntö. Säännösten mukaan asukkaaksi valitsemisen perusteena on pidettävä hakijaruokakunnan asunnontarvetta, varallisuutta ja tuloja. Asukasvalinnan tavoitteena on, että vuokra-

asunnot osoitetaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Näiden säännösten lisäksi asukasvalinnassa noudatetaan Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamia asunnonvälityksen periaatteita.

Asukasvalinnassa noudatetaan myös yhdenvertaisuuslakia, joka kieltää syrjinnän. Ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Sukupuoleen perustuvasta syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Yksin asuntoa hakevien asukasvalinnat

Yhden hengen kotitaloudet on suurin ryhmä kaupungin vuokra-asunnon hakijoista. Kaikista hakijoista lähes 60 % hakee asuntoa yksin. Ongelmana on, ettei yksin asuntoa hakeville vapaudu sopivia asuntoja kysyntää vastaavasti. Vuonna 2013 välitetyistä asunnoista 14 % oli yksiöitä ja 42 % kaksioita, asukkaaksi valituista 39 % oli yksin asuvia.

Periaatteena on, että yksin asuntoa hakevalle tarjotaan yksiötä tai kaksiota. Hakija itse määrittelee asuntohakemuksessa maksimivuokran eikä hakijalle tarjota tätä vuokraa kalliimpaa asuntoa. Näin suuremmat kaksiot ovat usein liian kalliita yksin asuntoa hakeville.

Yhteisöasuminen vaihtoehtona

Osa hakijoista hakee asuntoa yhdessä tuttavien kanssa. Erityisesti nuoret kahden tai kolmen hengen kaveriryhmät hakevat asuntoa yhdessä. Joitakin kolmen tai neljän huoneen asuntoja on välitetty näille hakijoille yhteisöasunnoiksi. Asunnot ovat useimmiten hissittömien kerrostalojen ylemmissä kerroksissa, minkä vuoksi lapsiperheet eivät ole näistä kiinnostuneita. Tällä tavalla on pyritty purkamaan nuorten vaikeaa tilannetta vuokra-asuntomarkkinoilla.

Asunottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotukset asunnonvälityksen osalta

Kaupunginhallitus päätti 20.5.2013 strategiaohjelman täytäntöönpanopäätöksessä kehottaa sosiaali- ja terveysvirastoa ja kiinteistövirastoa yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa valmistelemaan asunottomuuden vähentämiseen tähtäävän ohjelman vuoden 2013 loppuun mennessä. Kaupunginjohtaja asetti 25.9.2013 asunottomuustyöryhmän laatimaan asunottomuuden vähentämiseen tähtäävät toimenpide-ehdotukset. Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi

21.5.2014 Kotikaupunkina Helsinki –ohjelman seurantaraportin 2014, jonka liitteenä käsiteltiin myös asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotukset.

Asunnottomuustyöryhmän tekemän selvitystyön mukaan kaupungin vuokra-asunnon hakijoiden joukossa asunnottomuus tai asunnottomuusuhkatilanne koskee erityisesti yksin asuntoa hakevia. Heistä yli 60 prosentilla on asunnottomuus- tai muuttouhkatilanne.

Asunnottomuustyöryhmän toimenpide-ehdotuksena asunnonvälityksen osalta on nuorten asunnottomuuden ehkäiseminen. Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä kiinnitetään erityistä huomiota lastensuojelun asiakkaana olleiden sekä todellisessa asunnottomuusuhassa olevien nuorten asunnon saamiseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjo Tapana, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 34222
marjo.tapana(a)hel.fi